

Ärende: VN/25955/2022

Statsrådets förordning om statsandel för kommunal basservice

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleistä asetuksesta / allmänt om förordningen

-

2. Laskennallisten kustannusten ja lisäosien perushinnat vuodelle 2023 (1 §) / Grundpriser för kalkylerade kostnader och tilläggsdelar

-

3. Syrjäisyyssluvun määräytymisperusteet (2 §) / Grunderna för bestämmande av fjärrortstal

-

4. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosan määräytymisperusteet (3 § ja liite) / Grunderna för bestämmande av tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa

Insamlingen av uppgifter till indikatorerna som ligger till grund för fastställande av statsandelen måste förenhetligas och förenklas, alternativt helt avskaffas. Insamlingen är inte bara resurskrävande, utan de släpar också efter i tiden. De indikatorer som publiceras nu, mäter vanligtvis vad situationen var för ca 1½-2 år sedan. Med andra ord jobbar kommunerna nu med indikatorer för coronaåren, och indikatorernas relevans för nuläget är liten. Det är motiverat att fråga sig om denna omfattande insamling av indikatorer alls ger en sådan kunskapsbas som skulle berättiga de kostnader som insamlingen av dem medför.

Korsholm har en förhållandevis bra hyte-koefficient, men ändå är beloppet för Korsholms del under 2 % av det totala beräknade totala statsandelsbeloppet. Flera av indikatorerna kräver en avsevärd arbetsinsats, och det är därmed fråga om hyte-statsandelen alls är tillräcklig för att kommunerna ska satsa mer än man redan gör på främjande av hälsa och välfärd. Av denna anledning förespråkar Korsholms kommun en enklare modell, som inte är så beroende av variationer i värden, ifall det inte är möjligt att slopa indikatorsystemet helt och hållet. Korsholms kommun föreslår att det föreslagna

systemet ersätts med en allmän statsandel för välfärdsbefrämjande. En allmän statsandel, med en viss uppföljning skulle vara ett mera effektivt system, med tanke på användningen av skattemedel. Detta skulle också bättre gå hand i hand med principen om kommunernas självstyre. Vidare bör beaktas att kommunerna kan ha olika slags modeller för främjande av hälsa och välfärd (t.ex. genom samarbete med tredje sektorn), och att de uppräknade indikatorerna inte nödvändigtvis mäter rätt saker då man beaktar dessa. Det finns redan nu skillnader mellan TEAViisaris mätningar och interna mätningar som kommunen gjort.

Ytterligare är indikatorerna mycket detaljerade till sin karaktär. Inte heller är denna detaljstyrning förenlig med kommunernas självstyre. En allmän statsandel för välfärdsbefrämjande vore ett effektivare system, än denna komplicerade och arbetsdryga finansieringsmodell som sist och slutligen inte mäter styrkan på nuläget, och som också kan vara beroende av tillfälliga omständigheter vid insamlingsögonblicket. Grundtanken är dock bra, att kommunerna beviljas högre statsandel desto mer man satsar på något, men som det är nu ligger statsandelsbeloppet inte i paritet med arbetsinsatsen.

Vid avsevärda avvikelser som en indikator visar för en kommuns del, i jämförelse med andra kommuner borde det vara möjligt att kunna göra en korrigerig ifall det visar sig att indikatorn av någon anledning matats in fel, missuppfattats eller helt enkelt är fel. Från tidigare år finns det märkvärdiga resultat i bl.a. Teaviisari, som är uppenbart fel, vilket också visar svagheten i ett alltför omfattande indikatorsystem som grund för en finansiering.

5. Kuntien peruspalvelujen hintaindeksi (4 § ja 8 §:n 3 momentti) / Prisindex för kommunal basservice

-

6. Verotuloihin perustuvassa valtionosuuden tasauksessa huomioon otettavat verotulot (5 § ja siirtymäsäännös 8 § 4 mom.) / Skatteinkomster som beaktas vid utjämnningar av statsandelen på basis av skatteinkomsterna

-

7. Kotikuntakorvausta koskevien tietojen toimittaminen (6 §) / Lämnande av uppgifter som gäller hemkommunsersättningen

-

8. Siirtolaskelmissa huomioon otettavat verotulot (7 § 2 mom.) / Skatteinkomster som ska beaktas i överföringskalkylerna

-

9. Takautuvien palkkaharmonisaatiokustannusten huomioon ottaminen siirtolaskelmissa (7 § 1 mom.) / Beaktande av retroaktiva löneharmoniseringskostnader i överföringskalkylerna

-

Ahlberg Rurik
Korsholms kommun

Sandback Henrik
Korsholms kommun - Kommunstyrelsen